

PRESSEMELDING fra LO Stat (NTL, Fagforbundet, Musikernes Fellesorganisasjon) SAN (Norsk Lektorlag, NITO), Norsk Skuespillerforbund og Norske Dansekunstnere

OSLO, 24. april 2015

Krever hybridpensjon for operaen, orkestre og teatre

Ansattes organisasjoner krever felles pensjonsordning for kultursektoren, og en ordning hvor all risiko ikke flyttes over på de ansatte. LO Stat (NTL, Fagforbundet, Musikernes Fellesorganisasjon) SAN (Norsk Lektorlag, NITO), Norsk Skuespillerforbund og Norske Dansekunstnere overleverte klokken 12.00 i dag krav til Spekter om hybridpensjon for ansatte i operaen, orkestre og teatre.

Ansattes organisasjoner krever at Spekter kommer ansatte i møte på at en ny pensjonsordning skal være rettferdig og trygg:

- Felles pensjonsordning for hele sektoren
- Pensjonen skal være lik for kvinner og menn.
- Pensjonen skal være forutsigbar.
- Pensjonen skal vare livet ut.
- En ny pensjonsordning må omfatte frilansere. Mange frilansere har i dag svært uforutsigbar pensjon.

Gir forutsigbarhet

Ansattes organisasjoner kommer med kravet om hybridpensjon arbeidsgiverne i møte, fordi hybridpen løser virksomhetenes problem med høye fremtidige pensjonsutgifter i regnskapene. Ekspertene er entydige i at hybridpensjon gir virksomheten forutsigbarheten de etterspør. Med hybridordningen tar de ansatte sin del av ansvaret.

– Vi er villig til å være med på en dugnad, der risikoen deles mellom arbeidsgiver og ansatte, derfor krever vi hybridpensjon. Nå er det opp til virksomhetene å vise vilje til å forhandle. Vise vilje til å ta ansvar, sier Eivind Gran, nestleder i LO Stat og forhandlingsleder.

Arbeidsgivernes ønske

Ansattes organisasjoner minner om at det var Spekter og arbeidsgiverne som tok initiativ til å endre ansattes pensjon i kultursektoren, for å bedre budsjettsituasjonen.

– Overgang til ny pensjon må ikke medføre drastiske kutt i opptjent pensjon, eller medføre betydelig usikkerhet for den enkelte ansatte, sier Gran.

Hybridpen leverer på alle områder arbeidsgiverne etterspør, samtidig sikres ansatte fortsatt gode pensjoner.

– Forhandlingene om kvaliteten og innholdet i pensjonsordningen blir derfor nå et verdispørsmål, ikke et regnskapsproblem, fremhever Gran.

Til mekling uten enighet

Kommer ikke partene til enighet, går lønnsoppgjøret til mekling. Ansattes organisasjoner har tro på en løsning.

– Våre medlemmer har i dag ytelsespensjon som garanterer 66 prosent av sluttlønnen etter 30 år. Den lever medlemmene godt med. LO Stat trenger derfor ikke å godta ordninger der ansattes pensjoner settes i spill, understreker Eivind Gran.

Tre pensjonsalternativer

I 2014 kom hybridpensjonen, og vi fikk en tredje tjenstepensjon i Norge. Dette er forskjellene på dagens pensjoner:

- Hybridpensjon: Ansvar deles mellom den ansatte, arbeidsgiver og forsikringsselskap.
- Ytelsespensjon: Ansvar ligger på arbeidsgiver og forsikringsselskap.
- Innskuddspensjon: Ansvar ligger på den ansatte.

(Mer fakta om hybrid og bakgrunn for gangen i lønnsoppgjøret lenger ned i pressemeldingen)

10 områder i Spekter

Spekter er delt inn i 10 områder, og noen av dem har flere overenskomster. Slik er inndelingen:

1. Orkestre og teatre
2. Norges Bank
3. Avinor
4. Lovisenberg
5. Nettbuss AS
6. NRK
7. NSB
8. Posten
9. Øvrige virksomheter
10. Helseforetak

Følgende virksomheter er omfattet av forhandlingene i Spekter område 1:

Den norske Opera & Ballett
Det Norske Blåseensemble anno 1734
Kilden Teater og Konserthus /Kristiansand Symfoniorkester
Nordnorsk Opera og Symfoniorkester
Operaen i Kristiansund
Oslo-Filharmonien
Stavanger Symfoniorkester
Stiftelsen Harmonien
Trondheim Symfoniorkester
Beaivváš Sámi Teáhter
Brageteatret
Carte Blanche
Den Nationale Scene
Det Norske Teatret
Haugesund Teater
Hordaland Teater
Hålogaland Teater
Kilden Teater- og Konserthus

Nationaltheatret
Nordland Teater
Nord-Trøndelag Teater
Oslo Nye Teater
Riksteatret
Rogaland Teater
Sogn og Fjordane Teater
Teater Ibsen
Teater Innlandet
Teatret Vårt
Trøndelag Teater

Kontaktpersoner:

Eivind Gran, forhandlingsleder i LO Stat: 957 88 723
Siri Røine, forhandlingsleder SAN: 959 76 278

Kommunikasjonsrådgivere:

LO Stat, Kristian Brustad: 466 61 639

NTL, Tove Lise Granli: 91 85 92 30

Musikernes Fellesorganisasjon: Erica Berthelsen: 98 25 63 90,

Norsk Skuespillerforbund og Norske Dansekunstnere, Ida Willassen: 21 02 71 93

SAN (Norsk Lektorlag), Marit Kleppe Egge: 941 67 047

Fagforbundet, Ellisiv Solskinnsbakk: 95 75 83 51

Fakta om hybridpensjon

Fram til 2014 hadde vi to hovedretninger av tjenestepensjon i Norge:

- Ytelsespensjon: Ansvar ligger på arbeidsgiver og forsikringsselskap.
- Innskuddspensjon: Ansvar ligger på arbeidstaker.

Fra 2014 fikk Norge «lov om tjenestepensjon» (hybrid tjenestepensjon) som det tredje alternativet. I motsetning til innskuddspensjon, fordeler hybridrisikoen:

- Forsikringsselskapet: 0-garanti og levealdersrisiko
- Arbeidsgiver: Høyere premie for kvinner, rentegarantipremie og administrasjonsreserve
- Arbeidstaker: Ikke garantert regulering av pensjonsutbetaling og alleårsopptjening i stedet for 30 år.

Viktige kvaliteter med hybrid tjenestepensjon:

- Livsvarig: Hybrid tjenestepensjon skal som hovedregel være livsvarig. Innskuddspensjon opphører som hovedregel ved 77 år. Dette er viktig, spesielt for yngre mennesker, som sikres en livsvarig pensjon - selv om levealderen øker. En kvinne født i 1980, forventes ved 67 år å leve i *gjennomsnitt* 26 år videre.
- Likeverdig for kvinner og menn: Kvinner lever i snitt 3 år lengre enn menn. For å sikre kjønnsnøytralitet i en livsvarig pensjon, kan innskuddet i hybridrisikoen være høyere for kvinner enn for menn. Dette gjelder også ut over maksimumsnivået på 7 %.
- "0-garanti" for pensjonskapitalen: I en hybrid pensjonsordning kan det etableres en garanti for at pensjonskapitalen ikke faller under det nivået den hadde ved starten av året. Dette

kalles en "0-garanti", og det er forsikrings-selskapet som garanterer dette og arbeidsgiver betaler en premie for garantien.

Øvrige fordeler med hybrid tjenstepensjon:

- Årlig oppregulering av pensjonskapitalen med lønnsvekst i opptjenings-tiden
- Kollektiv forvaltning av pensjonskapitalen
- Forsikringsfellesskapet får kapitalen til de som faller fra, både i opptjenings- og utbetalingsperioden, og sikrer dermed høyere pensjon (dødelighetsarv)
- Mulighet for høyere utbetaling tidlig i utbetalingsperioden (teknisk rente)
- Det skal avsettes penger til administrasjonsreserve som dekker kostnadene i utbetalingsperioden, i stedet for at dette trekkes fra avkastningen.
- Gunstig regnskapsmessig for arbeidsgiver sammenlignet med ytelsespensjon - belaster ikke egenkapital.

Dette er forhandlingenes gang

Årets lønnsoppgjør er et mellomoppgjør. I utgangspunktet forhandler de ansattes organisasjoner og Spekter kun om penger i et mellomoppgjør. I fjorårets hovedoppgjør ble det imidlertid åpnet for å forhandle om pensjon for ansatte i operaen, orkestre og teatre.

15. april startet de innledende forhandlingene mellom de ansattes organisasjoner og Spekter (A-delen). A-delen gjelder for samtlige virksomheter i Spekter, og danner grunnlaget for tariff-forhandlinger på hver enkelt overenskomst (B-del). I B-delen regulerer lønns- og arbeidsvilkår i den enkelte virksomhet. Deretter går oppgjøret tilbake til de ansattes organisasjoner og Spekter (Fase 3).

De ansattes organisasjoner fremmet krav om felles pensjonsordning i A-delen. Spekter på sin side ønsket ikke å forhandle pensjon sentralt. LO Stat skrev da en protokolltilførsel om at pensjon ikke skal avtales ute på virksomhetene. Tillitsvalgte på virksomhetene har fulgt protokolltilførselen, og ikke forhandlet om pensjon. Dermed havner pensjonsfloken på nytt hos de ansattes organisasjoner og Spekter. Det er disse fase 3-forhandlingene som starter i dag, med et samlet krav fra alle ansattes organisasjoner.